



Komisja przedstawia narzędzia do zarządzania zmianą demograficzną w UE

Brussels, 11 października 2023 r.

Komisja przyjęła dziś komunikat prezentujący zestaw narzędzi polityki, z których państwa członkowskie mogą skorzystać, aby zarządzać zmianą demograficzną i jej skutkami dla społeczeństwa i gospodarki, w tym globalnej konkurencyjności UE. W komunikacie opisano szeroki wachlarz narzędzi (w tym instrumenty regulacyjne, ramy polityki i finansowanie) dostępnych do tego celu dla państw członkowskich. Narzędzia te można skutecznie łączyć z krajowymi i regionalnymi strategiami politycznymi, aby wzmacniać pozycję i wspierać wszystkich w korzystaniu z możliwości i łagodzeniu trudności związanych ze zmianą demograficzną.

Zdecydowane i wspólne działanie UE w celu zarządzania zmianą demograficzną

Zestaw narzędzi demograficznych wykorzystuje doświadczenia z całej UE i zakłada kompleksowe podejście do zmiany demograficznej oparte na czterech filarach:

- 1) wspieranie **rodziców** przez lepsze godzenie aspiracji rodzinnych i pracy zarobkowej, w szczególności przez zapewnienie dostępu do dobrej jakości opieki nad dziećmi oraz odpowiedniej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym
- 2) wspieranie i wzmacnianie pozycji **młodszych pokoleń** w rozwoju osobistym i podnoszeniu umiejętności, ułatwianie im dostępu do rynku pracy i do przystępnych cenowo mieszkań
- 3) wzmacnianie pozycji **starszych pokoleń** i dbanie o ich dobrobyt, w drodze reform połączonych z odpowiednią polityką rynku pracy i miejsc pracy
- 4) w razie potrzeby rozwiązywanie problemu niedoboru pracowników z pomocą zarządzanej legalnej **migracji**, przy zapewnieniu pełnej komplementarności z pozyskiwaniem talentów wewnątrz UE

Przy opracowywaniu zestawu narzędzi uznano potrzebę uwzględnienia terytorialnego wymiaru przemian demograficznych, szczególnie w regionach, w których występuje zjawisko depopulacji i znacznej mobilności wyjeżdżających młodych pracowników („drenaż mózgów”).

Stosowanie zestawu narzędzi demograficznych

Zestaw narzędzi demograficznych może pomóc w pobudzaniu, dostosowywaniu i lepszej koordynacji polityki na poziomie unijnym i krajowym. Komisja wzywa państwa członkowskie do opracowywania i wdrażania zintegrowanych strategii politycznych mających przeciwdziałać zmianie demograficznej oraz do uwzględniania kwestii demograficznych we wszystkich obszarach polityki.

Polityka państw członkowskich powinna się opierać na lokalnej rzeczywistości, ponieważ wyzwania demograficzne są różne w zależności od państwa i regionu. W wyborze polityki należy kierować się zasadami równości płci, niedyskryminacji i sprawiedliwości międzypokoleniowej. Technologie cyfrowe mogą zwiększyć przewagę konkurencyjną Europy i pomóc skompensować skutki zmiany demograficznej. Decydenci powinni promować aktywne uczestnictwo obywateli w tych działaniach i angażować wszystkie podmioty – partnerów społecznych, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i itp.

Oprócz instrumentów regulacyjnych i ram polityki na poziomie UE dostępnych jest szereg instrumentów finansowych wspierających państwa członkowskie, takich jak Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+).

Ponadto, aby usprawnić dostępne narzędzia służące podejmowaniu wyzwań demograficznych, Komisja:

- Usprawni dane i bazę dowodową, w szczególności przez dalsze rozwijanie **Atlasu demograficznego**, pomoc państwom członkowskim w poprawie statystyk dotyczących ludności i mieszkań oraz wspieranie odpowiednich analiz i badań
- Wspierać będzie opracowywanie lub doskonalenie polityki w obszarze demografii na wszystkich

szczegółach, w szczególności przy użyciu **Instrumentu Wsparcia Technicznego** oraz przez uwzględnianie w stosownych przypadkach kwestii demograficznych w propozycjach politycznych na poziomie UE

- Zapewni, aby żaden region w UE nie pozostał w tyle, w szczególności dzięki uruchomieniu 23-24 listopada 2023 r. **platformy wykorzystania potencjału talentów** oraz organizowaniu dalszych zaproszeń do składania wniosków w ramach **mechanizmu wspierania talentów**

Zmiana demograficzna nadaje nowy kształt naszym gospodarkom i społeczeństwom

Według opublikowanego dziś badania Eurobarometr siedem na dziesięć Europejczyków zgadza się ze stwierdzeniem, że tendencje demograficzne stwarzają ryzyko dla długoterminowego dobrobytu gospodarczego i konkurencyjności UE. Za najpilniejsze wyzwania demograficzne uważa się starzenie się społeczeństwa (42 proc.) oraz malejącą liczbę ludności w wieku produkcyjnym i niedobór pracowników (40 proc.).

W nadchodzących latach, jeśli zabraknie wspólnych i zdecydowanych działań w tych kwestiach, ludność UE może w dalszym ciągu zmniejszać się i starzeć, wywierając negatywny wpływ na gospodarkę, społeczeństwo i długoterminową konkurencyjność UE. Jeśli tendencje te utrzymają się, mogą pogorszyć niedobór pracowników i zwiększyć presję na budżety publiczne, a jednocześnie wywierać duży wpływ na inwestycje i wydajność.

Niektóre państwa członkowskie i regiony obecnie w większym stopniu odczuwają skutki zmiany demograficznej: wpływa ona także na spójność społeczną, terytorialną i międzypokoleniową naszych demokratycznych społeczeństw, co potencjalnie pogłębia istniejące różnice społeczno-ekonomiczne ze szkodą dla wszystkich.

Kontekst

W Europie zachodzi poważna transformacja demograficzna. Zmiana demograficzna wywiera duży wpływ na życie codzienne i wymaga całościowych i zintegrowanych rozwiązań.

W [konkluzjach z czerwca 2023 r. Rada Europejska](#) wezwała Komisję do opracowania zestawu narzędzi, aby pomóc państwom członkowskim stawić czoła wyzwaniom demograficznym i ich skutkom dla przewagi konkurencyjnej Europy.

Komisja już teraz wspiera państwa członkowskie w ich wysiłkach na rzecz zarządzania zmianą demograficzną za pomocą szeregu instrumentów prawnych, politycznych i finansowych. W opublikowanym dziś komunikacie wskazano kluczowe reformy i inwestycje, z użyciem połączenia wszystkich możliwych instrumentów, koniecznych do utrzymania przewagi konkurencyjnej UE.

Więcej informacji

[Link do komunikatu „Zmiana demograficzna w Europie: zestaw narzędzi do działania](#)

[Link do noty informacyjnej](#)

[Link do badania Eurobarometr Flash na temat demografii](#)

[Skutki zmian demograficznych w Europie](#)

IP/23/4807

Quotes:

Zmiana demograficzna wywiera głęboki wpływ na nasze społeczeństwa i gospodarki: od malejących współczynników urodzeń na całym naszym kontynencie po przejście od starzejącego się do długowiecznego społeczeństwa. Tak zauważalna zmiana demograficzna powoduje, że pilne staje się podjęcie działań także na poziomie europejskim, aby zjawisko to nie było przeszkodą dla wzrostu gospodarczego i konkurencyjności UE. Prezentowany dziś zestaw narzędzi ma na celu wzmocnienie pozycji wszystkich pokoleń. W założeniu ma on uruchomić odpowiednie połączenie umiejętności i talentów koniecznych do zaspokojenia potrzeb rynku pracy. W tym celu proponujemy działać w synergii z państwami członkowskimi i łączyć nasze narzędzia na poziomie UE z krajowymi środkami, aby przygotować długowieczność Europy.
Dubravka Šuica, wiceprzewodnicząca do spraw demokracji i demografii - 11/10/2023

Kontakty z mediami:
[Daniel FERRIE](#) (+32 2 298 65 00)
[Tommaso ALBERINI](#) (+32 2 295 70 10)
Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)

Related media

 [Mixed family - France](#)